

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæst. 1. An desponsata tantùm, an matrimonio iuncta fuerit Iosepho B.
Maria?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

VERSUS 18.

Cum esset desponsata mater Maria Ioseph, antequam convenirent, inventa est in utero habens de Spiritu sancto.

QVÆSTIO I.

An desponsata tantum, an matrimonio iuncta fuerit Ioseph B. Maria?

§. 1. IN Græco textu est, *μνηστεύσθαι* ὅς τις *μνηστὴρ* *ἑστίν* *Μαρίας*, desponsata enim matre eius Maria. Qui sponsalia duntaxat, non matrimonium arbitrantur esse, Græco verbo utuntur; *μνηστεύειν* quidem est ambire nuptias, & ambiri à proco, ac deinde *μνηστὴρ*, desponsus, desponsata. Sed tamen signat & eam, quæ ante ambita, in vxorem ducta est. Il. §. Et Theoc. Idyll. 18.

Μνηστὴρ ἔλεναι ὁ νεώτερος ὁ ἀπὸ τοῦ ὄψους.

Qui desponsam duxerat Helenam iunior filius Atrei.

Sane Lucæ 2. §. *μνηστεύειν* dicitur, quæ iam vxor erat. Hebræum *אָרָא* *Aras*, despondere significat. Hoc loco tamen est in Syro *ܡܢܝܫܬܐ*, quod non modo desponsatam, sed traditam; emptam significat. Quod in sponsam & coniugiam convenit, sed potius tamen coniugiam. L. tinitis pro vxore sponsa dicitur, nec tamen repugnat, cum omnis vxor sponsa, seu desponsata sit. Hoc sane constat in scripturis sacris, spiritalem Ecclesiæ, & fidelium animarum cum Christo coniunctionem, sponstationem, & desponsationem vocari, quamvis matrimonium allegoricum sit, quod Christi coniugio tanquam typo designatur. Nam reuera in eo matrimonio, est non modo promissio indiuisa animorum, & vinculi, sed purissima, fecundissimaque per gratiam consummatio; & multa proles cælo educanda regeneratio. Sponsas autem vxores vocari monet comm. Hieron. & Hieronymus plenius docet libro contra Heluidium. Verum itaque certum matrimonium fuisse antequam B. Virgo conceperet de Spiritu sancto, Hieronymus existimat; Augustinus de nuptiis, & concupiscentia c. 11. & l. 13. contra Faustum c. 8. Chrys. hom. 4. in Matth. Ambros. l. 2. in Lucam, alique interpretes, at sola fuisse sponsalia putat O. igen. hom. 1. Basil. Epiph. hæres. 78. Nazia. Zen. de nat. uitate Saluatoris, Cyrillus catech. 10. Bernardus, & multi hoc tempore. Scærezus noster nomine sponsalium putat intelligi matrimonium ratum, hoc est, contractum, vereque mutuo consensu firmatum, etiam in vnis ædibus commorantium, absque vfu tamen matrimonii. Verum hac in re mihi nequaquam ambiguum videtur; Mariam virginem non modo in matrimonio fuisse, sed etiam in domum, potestatemque mariti venisse. Primo enim constat sponsalium nomine matrimonium intelligi. Nec dubium esse conjugium, id quod Osee 2. 19. legimus: *Et sponsabo te mihi in sempiternum, & sponsabo te mihi in iustitia, & iudicio, & in misericordia, & in miserationibus, & sponsabo te mihi in fide.* Aeterna desponsatio, verum; sed spiritale matrimonium indicat: cuius sunt typi fidelium matrimonia. Itaque hoc matrimonium est æterna desponsatio, & desponsatio est matrimonium, sordus æternum, perpetuo iustitiæ & fidei vinculo firmatum, vt nonquam sponsa dicatur; res tuas tibi habet. Con. ule S. Hier. In verba ista expolitionem. Confirmat hoc causa propter quam, filium de desponsata n. sci Deus voluit. Noluit enim Deus quenquam de matris pudore debitare. Vt vero fama integra seruaretur virgini, non satis erat desponsatio, opus erat vero matrimonio, & cohabitatione, grauius

Adami Conzen in Euang. Tom. I.

erat desponsatam, quam liberam, incerto patre prægnantem videri. Eo igitur tempore, quo illam angelus salutarum venit, cum Iosepho marito habitabat, audito vero incarnationis Dominicæ oraculo, & Elisabethæ conceptu, mox in montana Iudææ progressa est, ibique menses tres exegit, rediens deinde animaduersa est à Iosepho in utero habens, quod satis indicat, eam iam ante cum eo habitasse, & publice in matrem viri conuenisse. Quod enim Iosephus notarat, id sane alias feminas cognatas, quibuscum versabatur latere nequaquam potuisset, vterus scilicet tumens. Minimum igitur intemperantiæ notam subisset, quæ scilicet nuptiarum sollemnium benedictionem, celebritatemque voluptatis audacitate anticipasset.

§. 2. Causa cur ex vxore desponsata nasci Christum voluerit Deus, à Patribus, à D. Thoma, à nostro Barradio, Salmerone, aliis adferuntur. Inter multas illa S. Ignatii, vt partus eius claretur diabolo, multorum reprehensiones patitur. Quid enim? an nescire demones potuerunt, v. virginem nulli vnquam viro iunctam fuisse? Nonne omnium rerum naturalium inspectores factum in utero sine virili semine formatum, omniaque clausa, atque inuoluta viderunt? nonne Elisabetham audierunt, cum matrem domini sui, eam appellaret: cum Baptista in utero exultaret: cum Maria diceret: fecit mihi magna qui potens est? Hinc factum vt multi sancti martyris rationem irriserint.

Si tamen intelligere sanctorum dicta, quam carperent male, forte veritatem facilius inuenirent. Potuit sane partus ille latere diabolum, Deo vel cogitationem eius alio vertente, vel ad cognitionem non conlo? currente. Neque enim omnia semper demones cogitant, & crebro vis tormentorum ita intellectum occupat, vel alia quæ incommoda illis accidunt, vt ad paucam cogitationem possint adicere, ita vt nullus ex illis sit aliquando, qui aliqua facta singularia Dei cognoscat. Cum ergo conceptionem factam esse agnoscerent, nullus erat, qui modum factæ meminisset. Neque ad hoc miraculo opus erat, sed vt dixi tali ordinatione, vt certo temporis spacio, ex miseris spiritibus nullus quicquam de rebus ad sanctissimam virginem pertinentibus intellectu complecteretur. Nonne la- runt esse virginem, & solum virginis sanguinem in foetum coaluisse, nec tamen certi quicquam de Christo statuere habebant: cum enim matrem & vxorem eernerent, non satis accurate distinguere potuerunt. Facile fuit igitur in signis his errare, quemadmodum in aliis Messiae argumentis: Quam enim admiranda Christi natiuitate gesta sunt, quæ illum promissum signa natiuitatis Christi latuerunt demones. Clarissima à Deo Messiam comprobant? vt locus, tempus, angelorum cantio, pastorum aduentus, magorum adoratio, puerorum occisio, & tamen eum tentat iam inchoaturum prædicationem demon, vt exploret, an Dei filius sit, an non. At vero si in matrimonio non fuisset, nullus dubitasset, conceptum partumque virginis esse. Non enim vel apud ipsos licet pessimos suspicio fornicationis esse poterat: ideo quod scirent, nullum illam vnquam peccato, vel praua cogitatione, mortue violatam: viderent etiam maiore eam puritate, deuotione, omniumque virtutum genere pollentem, magna à Deo gratia donari, nec admissi tamen sceleris vlla signa, vel penitentia indicia: Quæ erant indubitata innocentie argumenta.

QVÆSTIO II.

An id quod ait Euangelista: Antequam convenirent, inducto sit eos postea conuenisse?

§. 1. Hæc ex loco Heluidius perpetuam sanctæ Dei virginis impugnat. Eum S. Hieronymus refutat. Sectam tamen ille duxit eorum, B. rum,

Fame vir-
ginis erat
necessariū
matrimo-
nium, &
cohabitatio.

Quomodo
partus la-
tere diabo-
lo?

Demonas
multa i-
gnorant.
Quædā Dei
opera o-
mnes la-
tent.

Clarissima
signa nati-
uitatis
Christi la-
tuerunt de-
mones.

Innocentia
B. virginis
notissima
demoni.

Sponsalia
sacra nu-
ptia.

Vxore ve-
cantur etia
sponsa.

Sponsalia
pro matri-
monio ratio,
nō consum-
matio.

Desponsatio
æterna matri-
monium.